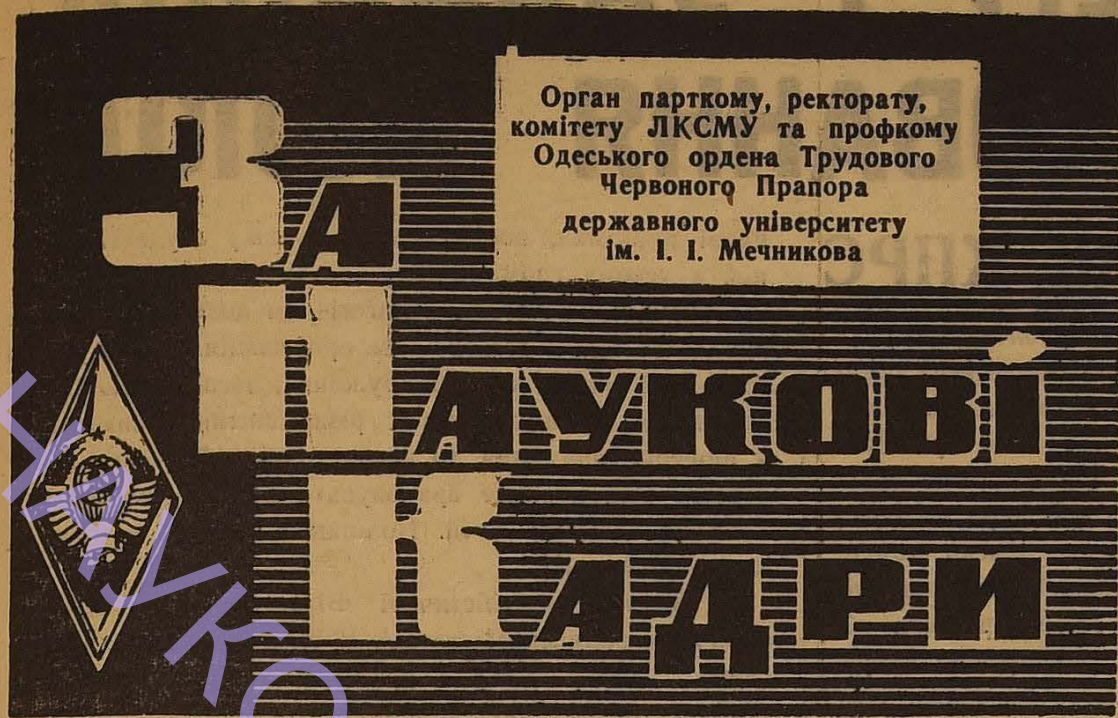

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ

XXXIV

№ 30 (941)

14 ЖОВТНЯ

1968 р.

Ціна 2 коп.

ВІДДАНІСТЮ ІДЕЯМ КОМУНІЗМУ, ВЕЛИКІЙ СПРАВІ ПАРТІЇ, ІНІЦІАТИВОЮ І НЕВИЧЕРПНОЮ ЕНЕРГІЄЮ В БУДІВНИЦТВІ СОЦІАЛІЗМУ ТА КОМУНІЗМУ КОМСОМОЛ ЗДОБУВ ГЛИБОКУ ПОВАГУ ВСЬОГО РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ.

З Постанови ЦК КПРС «Про 50-річчя ВЛКСМ і завдання комуністичного виховання молоді».

ПРО 50-РІЧЧЯ ВЛКСМ І ЗАВДАННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

29 жовтня 1968 року минає 50 років Всесоюзній Ленінській Комуністичній Спілці Молоді. Піввіковий ювілей ВЛКСМ — велика подія в громадсько-політичному житті країни, знаменне свято комсомольців, усієї радянської молоді.

Героїчний шлях Ленінського комсомолу нерозривно зв'язаний з історією нашої соціалістичної Батьківщини, з боротьбою робітничого класу, радянського народу під керівництвом Комуністичної партії за перемогу соціалізму і комунізму. Робітничо-селянська молодь завжди йшла і йде за Комуністичною партією, бачить в ній свого вождя і вчителя. Партія розробила ідеї і організаційні принципи юнацького руху, виступила організатором Комуністичної спілки молоді. Найважливішим теоретичним документом марксизму-ленізму про роль молоді в будівництві нового суспільства, програмою комуністичного виховання підрастаючих поколінь була історична промова В. І. Леніна на III з'їзді РКСМ «Завдання спілок молоді». Комуністична партія, соціалістичний лад вперше в історії людства розв'язали багато корінних проблем молоді, відкрили їй широкі шляхи в житті, створили можливості для творчої праці, освіти, всебічного гармонійного розвитку особи.

З перших днів свого існування комсомол виступив як активна революційна творча сила радянського суспільства, школа підготовки переконаних борців за справу комунізму, зайняв важливе місце в усьому політичному, господарському і культурному житті країни. Легендарні і незабутні подвиги комсомольців, які громили ворогів молоді Радянської республіки в роки громадянської війни. З ім'ям сотень тисяч молодих патріотів зв'язані в пам'яті народу індустріалізація країни, колективізація сільського господарства, перші п'ятирічки, розвиток культури. Символом тих років стали Дніпрогес і Магнітка, Комсомольськ-на-Амурі, Кузбас і Турксиб. Безсмертна слава вихованців Ленінського комсомолу — героїв Великої Вітчизняної війни, які грудьми стали на захист Батьківщини від загрози фашистського поневолення. І кожний, хто активно боровся в лавах комсомолу, з великою теплотою згадує роки своєї бойової і трудової юності.

Радянській молоді є чим пишатися. У революційних, трудових і ратних подвигах, у багатому досвіді батьків і матерів вона бачить яскравий приклад для наслідування. Юнаки і дівчата підтримують і розвивають традиції старших поколінь, разом з усім народом самовіддано працюють на заводах і фабриках, у колгоспах і радгоспах, освоюють цілинні землі, будують нові міста і шахти, домни і гідроелектростанції, прокладають сталеві магістралі, освоюють природні багатства Сибіру, Півночі, Далекого Сходу та інших районів країни. Молодь наполегливо вивчає основи сучасних знань, досягнення науки, техніки і культури, активно сприяє здійсненню науково-технічного прогресу. В рядах Збройних Сил молоді воїни наполегливо оволодівають найновішими озброєннями і технікою, надійно охороняють священні рубежі нашої Вітчизни, з гідністю і честю, витримкою і мужністю виконують свої міжнародні обов'язки. Молоде покоління нашої країни палко підтримує внутрішню і зовнішню політику партії і уряду, безпосередньо бере участь в управлінні справами держави і суспільства, в розвитку соціалістичної демократії. Сотні тисяч юнаків і дівчат обрані до Рад депутатів трудящих, працюють в комсомольських, профспілкових та інших громадських організаціях.

За п'ятдесят років в рядах комсомолу дістали ідейне загартування близько ста мільйонів чоловік, мільйони

ПОСТАНОВА ЦК КПРС

Його вихованців прийнято в ряди КПРС. Організаторська і виховна діяльність ВЛКСМ, її вклад у великі досягнення нашої Батьківщини гідно відзначені п'ятьма орденами Радянського Союзу.

Сьогодні ВЛКСМ — бойовий авангард молоді — об'єднує понад 23 мільйони юнаків і дівчат багатонаціональної Радянської держави. Практично на кожному підприємстві, будові, в колгоспі, радгоспі, учбовому закладі і науковому центрі діє організований загін комуністичної молоді. Ленінський комсомол ідейно і організаційно згуртовує навколо партії широкі маси молоді, допомагає залучати її до комуністичного будівництва. В його діяльності боротьба за загальнонародні інтереси органічно поєднується з задоволенням запитів юнаків і дівчат. ВЛКСМ є організатором і вожаком не тільки членів спілки, але й усієї радянської молоді. Вона активно пропагує ідеї марксизму-ленізму серед молоді, мобілізує її на успішне виконання виробничих планів, спорудження найважливіших об'єктів народного господарства, допомагає юнакам і дівчатам оволодівати знаннями, набувати професії, організує їх дозвілля, залучає до занять фізкультурою і спортом.

Ленінський комсомол високо несе прапор пролетарського інтернаціоналізму, виступає як бойовий загін міжнародного революційного і демократичного молодіжного руху, ВЛКСМ весь час розширяє і зміцнює дружні зв'язки з братніми спілками молоді соціалістичних країн, з комуністичними молодіжними організаціями капіталістичних держав, з молодими борцями за свободу і національну незалежність, за мир і соціалізм, проти імперіалізму, колоніалізму і неофашизму.

Відданістю ідеям комунізму, великій справі партії, ініціативою і невичерпною енергією в будівництві соціалізму та комунізму комсомол здобув глибоку повагу всього радянського народу.

На сучасному етапі комуністичного будівництва, коли в нашій країні практично розв'язуються завдання створення матеріально-технічної бази комунізму, удосконалення суспільних відносин, формування всебічно розвиненої людини, перед партійними організаціями, Ленінським комсомолом, профспілками, державними і господарськими органами, творчими організаціями, всією радянською промисловістю постають нові відповідальні завдання по вихованню молодого покоління. Комсомол, радянська молодь покликані й далі вносити вагомий вклад у зміцнення економічної могутності Батьківщини, дальший розвиток соціалістичного суспільства, науки, техніки та культури. Юнаки і дівчата повинні ясно усвідомлювати, що будівництво комунізму неможливе без глибокого марксистсько-ленінського гарту, без практичної боротьби за науково-технічний прогрес, збільшення виробництва сталі, вугілля, нафти, газу, електроенергії, машин, хліба, м'яса, одягу і взуття, підвищення продуктивності праці, якості виробленої продукції, економію та ощадливість. Тепер, як і раніше, вірним компасом повинна бути вказівка великого Леніна про те, щоб «...кожного дня в першому-ліпшому селі, в першому-ліпшому місті молодь розв'язувала практично те або інше завдання спільної праці, нехай найменше, нехай найпростіше».

Соціалістична дійсність, багатогранна робота партії, держави, всіх громадських організацій справляють вирішальний вплив на обличчя підрастаючого покоління, визначають його високі політичні і моральні якості, Ра-

зом з тим необхідно враховувати, що світогляд юнаків і дівчат формується в обстановці різкого загострення класової боротьби між соціалізмом і капіталізмом. Імперіалістичні держави ведуть запеклу ідеологічну війну проти соціалістичних країн і, насамперед, проти Радянського Союзу, будь-якими засобами намагаються підірвати соціалізм зсередини, ослабити єдність комуністичних і робітничих партій, молодіжного комуністичного руху. При цьому вони роблять головну ставку на ідейне роззброєння молоді, намагаються ослабити її революційний ентузіазм, притупити класову самосвідомість, протипоставити старшому поколінню, посяяти скептицизм і аполітичність, схиляння перед чужими соціалістичному суспільству буржуазними нравами і мораллю.

В цих умовах недопустиме будь-яке ослаблення виховної роботи, бо «...ВСЯКЕ применшення соціалістичної ідеології... означає тим самим посилення ідеології буржуазної» (Ленін). Завдання комуністичного виховання молоді, її революційного життя, класового загартування, марксистсько-ленінської освіти стають для партії і Радянської держави дедалі актуальнішими й відповідальнішими. Тепер завдання полягає, насамперед, у тому, щоб:

— готувати покоління всебічно розвинених, високоосвічених людей, стійких і самовідданих борців за перемогу комунізму, здатних управляти справами суспільства і держави. Вчити комсомольців, усіх юнаків і дівчат творчо оволодівати марксистсько-ленінською теорією, формувати у них науковий матеріалістичний світогляд, виховувати ідейну, переконаність, класовий підхід до явищ суспільного життя, відданість справі партії. Вся наша молодь повинна знати вчення Леніна, вміти жити і боротися по-ленінському;

— виховувати молоді на досвіді Комуністичної партії, на революційних, бойових і трудових традиціях народу, безустанно розвивати у неї почуття радянського патріотизму, нерушимої братерської дружби народів СРСР і пролетарського інтернаціоналізму, любові до соціалістичної Вітчизни, постійну готовність із зброєю в руках захищати завоювання Жовтня;

— формувати у юнаків і дівчат комуністичне ставлення до праці, соціалістичної власності, високу відповідальність за справу колективу і суспільства, добиватись, щоб вони ясно усвідомлювали нерозривний зв'язок особистих ідеалів з великими цілями народу;

— виховувати підрастаюче покоління в дусі комуністичної моралі, колективізму і товарищескості, нетерпимого ставлення до проявів егоїзму, міщанства і приватновласницької психології, до порушень норм соціалістичного співжиття і радянських законів;

— підвищувати революційну пильність комсомольців і молоді, наполегливо прищеплювати їм непримиренність до буржуазної ідеології і моралі, до спроб імперіалістичної пропаганди збити з пантелику молоде покоління фальшивими лозунгами «класового миру», нещадно викривати антинародну реакційну суть капіталізму.

Здійснення планів комуністичного будівництва буде тим успішнішим, чим вища свідомість підрастаючої зміни. Тільки люди високої ідейної переконаності, політичної зрілості, освіченості, міцної дисципліни і організованості, які не бояться ніяких труднощів і випробувань, можуть з честю розв'язати завдання, висунуті історією перед соціалістичним ладом.

Центральний Комітет КПРС постановляє:

Продовження на 2-й стор.

ПРО 50-РІЧЧЯ ВЛКСМ І ЗАВДАННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Продовження. Поч. на 1-й стор.

ПОСТАНОВА ЦК КПРС

1. Провести 50-річчя Всесоюзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді під знаком дальшого згуртування комсомольців, радянської молоді навколо Комуністичної партії, їх безмежної відданості заповітам В. І. Леніна, єдності і спадкоємності всіх поколінь радянських людей у боротьбі за комунізм.

Рекомендувати ЦК Компартій союзних республік, крайкомам, обкомам, окружкомам, міськкомам, райкомам партії первинним партійним організаціям, Головному політичному управлінню Радянської Армії і Військово-Морського Флоту, політорганам з'єднань і військово-учбових закладів подати комсомольським організаціям практичну допомогу в підготовці і проведенні 50-річчя ВЛКСМ. Всіляко підтримувати прагнення юнаків і дівчат відзначити ювілей Ленінського комсомолу ударною працею на підприємствах, будовах, у колгоспах і радгоспах, відмінним і добрим навчанням, підвищенням громадсько-політичної активності.

2. ЦК Компартій союзних республік, крайкомам, обкомам, окружкомам, міськкомам, райкомам партії і ЦК ВЛКСМ постійно удосконалювати зміст, форми й методи роботи з молоддю.

Вся виховна робота повинна сприяти успішному виконанню рішень XXIII з'їзду КПРС, мати бойовий наступальний характер, відповідати зрослому загальноосвітньому і політичному і культурному рівневі молоді, зважати на інтереси і запити різних категорій — робітників, колгоспників, учнів, студентів, молоді інтелігенції і службовців. У сучасних умовах надзвичайно важливо, щоб партійні організації не по-кампанейському, а вдумливо і постійно займалися вихованням юнаків та дівчат, допомагали їм правильно оцінювати як досягнення, так і нерозв'язані проблеми, утверджувати єдність слова і діла.

Обов'язок партійних організацій — залучити до роботи з молоддю кращі кадри партії, людей, які мають глибокі знання і життєвий досвід. Разом з провідними спеціалістами науково-дослідних установ, учбових закладів, діячами культури всебічно розробляти проблеми комуністичного виховання підростаючого покоління.

3. Партійним комітетам і ЦК ВЛКСМ постійно розвивати і спрямовувати інтерес молоді до політичних знань, прагнення до глибокого осмислювання процесів громадського життя. Добиватися, щоб кожний комсомолец, всі юнаки і дівчата систематично вивчали основи марксистсько-ленінської теорії, розуміли закони суспільного розвитку, розбиралися у складностях сучасної політики.

Необхідно здійснити заходи по дальшому удосконаленню комсомольської політичної освіти, розглядаючи її як найважливіший засіб ідеологічної роботи партії і комсомолу серед молоді. Основним змістом занять в гуртках і семінарах повинно бути вивчення історії КПРС і ВЛКСМ, марксистсько-ленінської філософії і політекономії, сучасних проблем комуністичного будівництва, світового комуністичного, робітничого, молодіжного і національно-визвольного руху. Підготовка до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна вимагає від партійних і комсомольських організацій приділити особливу увагу ще глибшому вивченню молоддю ленінської теоретичної спадщини. В політичному навчанні молоді ширше використовувати такі активні форми, як семінари та співбесіди, теоретичні конференції і творчі дискусії. Партійні комітети повинні значно поліпшити добір і підготовку пропагандистів комсомольської політичної освіти, налагодити їх систематичне теоретичне і методичне навчання в будинках і кабінетах політичної освіти, в університетах марксизму-ленінізму, на кафедрах суспільних наук. Провести у 1969—1970 рр. конкурси на створення підручників і наочних посібників на допомогу слухачам комсомольських гуртків і семінарів.

Ефективність ідеологічної роботи серед молоді багато в чому залежить від партійної спрямованості і оперативності політичної інформації. Кожен комуніст, партійний, державний, господарський керівник повинні регулярно зустрічатися з комсомольцями і молоддю, роз'яснювати їм політику КПРС і Радянського уряду, аргументовано і правдиво відповідати на питання, які їх хвилюють.

У комуністичному вихованні молоді слід краще і цілеспрямованіше використовувати всі засоби масової інформації — пресу, радіо, телебачення. Редакціям газет «Правда», «Известия», «Сельская жизнь», «Советская Россия», «Труд», журналів «Коммунист», «Партийная жизнь», «Агитатор», «Политическое самообразование», республіканських, крайових, обласних газет і

журналів систематично висвітлювати проблеми комуністичного виховання молоді, роботу комсомольських організацій, практику партійного керівництва комсомолом. Комітетові по радіомовленню і телебаченню при Раді Міністрів СРСР поліпшити якість і розширити обсяг мовлення для молоді. Комітетові по пресі при Раді Міністрів СРСР, ЦК ВЛКСМ підвищити рівень комсомольської преси, політичної, художньої, науково-популярної та науково-фантастичної літератури для дітей і молоді, розробити заходи по розширенню випуску книг і брошур, тематичних бібліотечок, нових громадсько-політичних видань і зміцненню матеріальної бази молодіжних видавництв.

4. Сучасний етап розвитку нашого суспільства характеризується глибоким і непинним науково-технічним прогресом, впровадженням у виробництво комплексної механізації та автоматизації, докорінними змінами в характері праці. Треба активніше залучити комсомольські організації до роботи по підвищенню ефективності суспільного виробництва, освоєнню і впровадженню нової техніки, до практичного здійснення господарської реформи, розглядаючи це як пряме, конкретне завдання участі комсомолу в здійсненні економічної політики партії і держави. Комсомольці і молодь покликані разом з комуністами виступати ініціаторами соціалістичного змагання і руху за комуністичну працю, боротьби за підвищення продуктивності праці та поліпшення якості продукції, за краще використання резервів виробництва, дострокове виконання п'ятирічного плану.

Партійним, комсомольським, профспілковим організаціям і господарським керівникам більше дбати про професійну підготовку юнаків і дівчат, їх виробниче зростання, створення необхідних умов для творчої, високопродуктивної праці, прищеплювати любов до своєї професії. Всесірно розвивати у юнаків і дівчат інтерес до техніки, досліджень, раціоналізації та винахідництва. Активніше залучити молодих робітників, колгоспників і службовців до вечірніх і заочних шкіл, технікумів та вищих учбових закладів. Звернути особливу увагу на створення умов для підвищення освіти, здобуття професії та удосконалення кваліфікації сільської молоді.

У розв'язанні завдань науково-технічного прогресу важлива роль належить молодим ученим і спеціалістам. Необхідно більше приділяти уваги підвищенню їх ідейно-політичного рівня, сприяти зростанню кваліфікації, добиватися широкої участі у творчому обговоренні актуальних питань науки і техніки, теоретичних конференціях і методологічних семінарах, зміцнювати зв'язки молодих наукових працівників з виробничими колективами.

ЦК КПРС висловлює впевненість у тому, що Ленінський комсомол зуміє розгорнути справді масовий рух радянської молоді за оволодіння досягненнями науки і техніки.

5. Партійним і комсомольським організаціям, педагогічним колективам, професорсько-викладацькому складові треба поліпшити навчальну і виховну роботу в школах, вищих та середніх спеціальних учбових закладах. Навчання і виховання повинні формувати у студентів і учнів марксистсько-ленінський світогляд, творче мислення, інтерес до науки і техніки, навички громадської діяльності, готувати їх до творчої праці на благо народу. Постійно удосконалювати викладання суспільних наук, маючи на увазі, що без глибокого вивчення марксистсько-ленінської теорії, без ясного розуміння політики партії і держави не може бути хорошого радянського спеціаліста, активного будівника комунізму.

Підтримувати прагнення до створення студентських конструкторських і технологічних бюро, будівельних загонів, шкільних наукових гуртків, учнівських виробничих бригад, активізувати наукові дослідження студентів і учнів, заохочувати їх за кращі роботи. Партійним і комсомольським організаціям, господарським керівникам, органам народної освіти більше подавати допомоги юнакам і дівчатам, насамперед, з-поміж молодих робітників і трудівників села, в підготовці до вступу у вищі та середні спеціальні учбові заклади.

ЦК ВЛКСМ, Міністерству вищої і середньої спеціальної освіти СРСР, Міністерству освіти СРСР виробити заходи по підвищенню ролі комсомольських організацій у навчальній і виховній роботі, їх участі у розв'язанні питань прийому до вузів і технікумів, розподілу спеціалістів, призначення стипендій, організації вироб-

ничої практики, побугу та відпочинку студентів і учнів, в усьому громадському житті.

Комітетам ВЛКСМ, педагогічним колективам більше приділяти уваги піонерським організаціям, прагнути до того, щоб життя кожної дружини і загону було ідейно насиченим, захоплюючим і різноманітним, виховувати у піонерів прагнення до знань і праці. В роботі з піонерами слід повніше враховувати психологічні особливості та інтереси дітей. Поліпшити добір і підготовку кадрів вожатих.

6. Захист соціалістичної Вітчизни — священний обов'язок радянської молоді. В умовах посилення агресивності імперіалізму і загострення міжнародної обстановки виховання у кожної молодої людини готовності оберігати і відстоювати завоювання соціалізму набирає особливого значення. Комсомол покликаний і далі зміцнювати шефські зв'язки з Радянською Армією і Військово-Морським Флотом, брати активну участь у здійсненні військового навчання, підготовці допризовників, залучати юнаків і дівчат до роботи в ДТСААФ, сприяти виконанню закону «Про загальний військовий обов'язок».

Служба в рядах Збройних Сил СРСР для мільйонів радянських людей стала справжньою школою героїзму, формування цільних і мужніх характерів. Комсомольські організації військових частин і підрозділів повинні повсякденно допомагати командирам і політорганам виховувати патріотів та інтернаціоналістів, стійких і відважних захисників соціалістичної Вітчизни, підвищувати бойову і політичну підготовку молодих воїнів, добиватися, щоб вони досконало оволодівали сучасною зброєю і технікою.

7. Важливе завдання партійних і комсомольських організацій — всебічний розвиток особи молодої людини, виховання комуністичної моралі, підвищення загальної культури юнаків і дівчат. Треба вчити молодь і допомагати їй розумно використовувати свій вільний час для духовного та фізичного удосконалення. Міністерству культури СРСР, ВЦРПС, ЦК ВЛКСМ вжити заходів до того, щоб діяльність клубів, будинків культури, бібліотек, парків та інших культурно-освітніх закладів найповніше відповідала зрослому запитам сучасної молоді, сприяла розвитку активних інтересів до художньої творчості, розкриттю талантів і здібностей. Широко знайомити юнаків і дівчат з багатющою культурною спадщиною народів нашої країни, розвивати масову художню самодіяльність, проводити огляди, конкурси, виставки і фестивалі, поліпшувати організацію відпочинку молоді за місцем проживання. Партійним, профспілковим, комсомольським організаціям, господарським керівникам всіляко підтримувати ініціативу юнаків і дівчат по будівництву в колгоспах та радгоспах культурно-побутових і спортивних споруд, розгортанню масового руху молоді за піднесення культури радянського села.

ЦК КПРС звертається з закликом до письменників, художників, композиторів, діячів кіно і театрів створювати нові яскраві художні твори, які б утверджували в свідомості молоді непохитну віру в ідеали комунізму, відображали кращі риси радянської людини, виховували ненависть до класових ворогів, їх ідеології та моралі. Рекомендувати творчим спілкам і ЦК ВЛКСМ систематично проводити конкурси на кращі твори для юнацтва, семінари молодих літераторів, виставки образотворчого мистецтва, фестивалі музики і кіно. Комітетам ВЛКСМ поліпшити політичну роботу серед молоді творчої інтелігенції, допомагати їй ідейному і професійному зростанню, зміцненню зв'язків з робітниками, селянами, воїнами, студентами і учнями, активно підтримувати і пропагувати твори, гідні нашої молоді.

8. Необхідно посилити турботу про фізичне виховання дітей і молоді. Масова фізична культура і спорт повинні служити зміцненню здоров'я, підготовці молоді до праці і оборони. Комсомол повинен бути провідною силою розвитку фізкультури і спорту, а комсомольці — активними учасниками фізкультурного руху. ЦК ВЛКСМ, ВЦРПС, Центральній раді Союзу спортивних товариств і організації СРСР разом з іншими відомствами розробити систему традиційних спортивних і туристських заходів в учбових закладах, на підприємствах, в колгоспах, радгоспах, установах, районах і містах. Передбачити на стадіонах, у спортивних залах, басейнах і парках культури виділення інструкторсько-тренерських кадрів та інвентаря для роботи з дітьми і підлітками. Виконкомом Рад депутатів трудящих з участю комсомолу, профспілок, фізкультурних організацій і комітетів ДТСААФ забезпечити максимальне використання спор-

Закінчення на стор. 3-й.

Рішенням парткому університету на Дошку пошани заносяться такі колективи:

1. СТУДЕНТИ ДРУГОГО КУРСУ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ І СТУДЕНТИ ДРУГОЇ ГРУПИ ДРУГОГО КУРСУ РОСІЙСЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (керівники доцент П. Маркушевський і викладач В. Мохненко). Працюючи на острові Кислицькому (радгосп імені Свердлова Кілійського району), ці студенти щоденно перевиконували норму, відмінно справились з завданням.

2. СТУДЕНТИ ДРУГОГО КУРСУ ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (керівник доцент Є. Додін). На землях колгоспу «Маяк» (село Трудове Кілійського району), студенти-юристи щоденно виконували норму на 150—160 процентів.

НАГОРОДЖЕНО КРАЩИХ

НАКАЗОМ ректора університету за успішне навчання, активну участь в громадській роботі та діяльності НСТ премійовані місячною стипендією такі студенти:

ПО ХІМІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ:
Л. Дебелий, Е. Іванов, Н. Іванова, В. Бакунін, Р. Сикун, Л. Сабурова;

ПО МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ:
Н. Котова, А. Новохацька, Т. Руденська, Т. Кувирченкова, Н. Василевський, Т. Зенькова, А. Бевзенко, О. Семенов, С. Возняк, М. Жилицька.

ПО ФАКУЛЬТЕТУ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ:
Л. Попова, О. Кулик, В. Ірха, Я. Пехунь, Н. Хтор, О. Тихомиров.

ПО ФІЛОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ:
Н. Когут, А. Церковний, О. Піддубна, О. Стрובה, З. Вінник, Л. Волочанська, Н. Халімошкіна.

ПО ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ:
М. Галеба, С. Жеребчук, Г. Орлов, В. Ковбасюк, Н. Дорожко.

ПО ЮРИДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ:
Н. Мірошніченко, Т. Ільїнський, Г. Іванова, А. Макаров, П. Степанов, О. Бугайчук.

ПО ФІЗИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ:
Е. Григор'ян, М. Гальперін, Н. Маломуж, А. Колтаков, В. Сивак, В. Меркулов.

ПО ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ:

І. Погребняк, Н. Подолян, В. Шурупов, Л. Зведенюк, Е. Суворова, В. Муравйова, ПО БІОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ:
Н. Ярош, І. Черничко, В. Стожок, Г. Паїс, О. Перекрест, С. Желудкова.

Колектив університету поздоровляє цих студентів і бажає їм з новими успіхами зустріти ювілей комсомолу, бути попереду в змаганні на честь 100-річчя від дня народження Володимира Ілліча Леніна.

КОРОТКО

НА МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНОМУ факультеті відбулась нарада агітаторів груп, на якій обговорювались питання, зв'язані з підготовкою до 50-річчя ВЛКСМ, з необхідністю зробити все, щоб якомога краще зустріти славний ювілей комсомолу.

НАРАДА СТАРОСТ груп вечірнього відділення відбулась на юридичному факультеті. На ній мова йшла про стан академдисципліни студентів-вечірників.

ВІДБУЛОСЬ перше заняття інституту правових знань, який вже декілька років функціонує при юридичному факультеті нашого університету.

ЖИВОПИС славнозвісної Венеції — чи не найяскравіша сторінка не тільки живопису італійського, але й всього західно-європейського. В той час (XV ст.) працювали всевидний Тіціан, Веронезе, що створили неперевершені та невмиручі шедеври. Велич і слава цих геніїв не затімили творчості та особу іншого художника — останнього з великих майстрів-живописців Венеції — Якопо Тінторетто. Чотири з половиною сторіч відділяють нас від дня народження художника.

Справжнє прізвище художника — Робутсі. Він рано захопився живописом, працював у майстерні славозвісного Тіціана.

В 1539 році Тінторетто вже мав власну майстерню. Але відомостей про його ранню творчість майже немає — не збереглися роботи ху-

джника того часу. До нас дійшли полотна Тінторетто, датовані серединою 40-х років XVI ст.

В історії італійського живопису він виступає як останній представник ренесансу, що стоїть на порозі нового розвитку європейської художньої культури.

Вже в одній з ранніх своїх картин «Процесія святої Урсули» художник передає досить емоційний епізод з середньовічної історії — вбиття гунами дочки британського короля Урсули та 11 000 супроводжуючих її дів, які поверталися з Риму.

Великий успіх мала картина Тін-

торетто «Чудо святого Марка» (1548), що дала можливість художнику одержати нові замовлення.

В багатьох картинах на релігійні теми Тінторетто проявляє притаманний йому драматизм, експресію, динаміку.

60-ті роки — час творчої зрілості художника. Вже не приваблюють живописця складні композиційні ракурси та незвичайні ефекти. Він знаходить нові засоби, і картини його цих часів вражають і силою драматизму, і психологічною глибиною. Це — «Таємна вечеря», написана для церкви Сан-

Тровазо та три картини на евангельські мотиви.

Пізній Тінторетто характеризується певною зніженістю героїчного, знеціненням ролі окремої особи, появою інтересу до простого народу, до маси, до того буденного, звичайного, що оточує людину. Ці нові якості художника знайшли своє уособлення в величезній за розміром (5,5×12,24) «Голгофі».

В останні роки життя (він помер 76-річним власником уславленої майстерні, куди линули молоді художники) Тінторетто не мав великого впливу на живописців-сучасників. Лише наступні покоління належним чином оцінили спадщину славетного венеціанського митця.

Арк. ТУЛІН.

СЛАВЕТНИЙ МИТЕЦЬ

ДО 450-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЯКОПО ТІНТОРЕТТО

ПРО 50-РІЧЧЯ ВЛКСМ І ЗАВДАННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

тивних баз і споруд, заохочувати прагнення комсомольців і молоді до оволодіння військово-технічними спеціальностями, створення спортивно-оздоровчих таборів та оборонно-технічних клубів.

9. Розв'язання завдань, які стоять перед нашою країною, вимагає ще вище підняти роль ВЛКСМ як масової, самодіяльної, громадсько-політичної організації, резерву партії, її найближчого помічника в комуністичному вихованні підростаючого покоління і в будівництві нового суспільства. ЦК ВЛКСМ, ЦК ЛКСМ союзних республік, крайкоми і обкоми ВЛКСМ повинні приділити особливу увагу дальшому організаційно-політичному зміцненню і підвищенню бойовитості комсомольських організацій, посиленню їх ідейного впливу на всі верстви молоді. Треба значно поліпшити індивідуальну роботу з людьми, постійно вивчати і враховувати інтереси й настрої, формувати погляди та переконання молоді, чуйно відгукуватись на її запити, допомагати в здійсненні життєвих планів. Розвивати внутрішню демократію, принципіальну критику і самокритику, зміцнювати дисципліну й організованість у лавах ВЛКСМ, вести справу так, щоб кожен комсомолец брав активну участь у роботі своєї організації, був відповідальним за результати її діяльності і комсомолу в цілому.

Підвищення ролі комсомолу передбачає ширшу участь його в господарському, культурному і державному будівництві. ЦК КПРС вважає за потрібне, щоб Ради депутатів трудящих, міністерства і відомства, профспілкові та інші промислові організації розв'язували питання виховання, освіти, професійної підготов-

ПОСТАНОВА ЦК КПРС

ки, праці, побуту і відпочинку молоді з участю комітетів ВЛКСМ, уважно ставились до пропозицій комсомольських організацій, подавали їм повсякденну практичну допомогу. Комітети комсомолу повинні разом з профспілковими і господарськими органами брати участь у вирішенні питань, зв'язаних з прийманням на роботу і звільненням молоді, преміюванням молодих робітників, колгоспників, службовців, охороною праці підлітків, розподілом житла, місць у гуртожитках, використанням коштів, призначених на розвиток культурно-масової та спортивної роботи. Комсомольським організаціям широко виявляти ініціативу в обговоренні і постановці перед відповідними організаціями питань роботи підприємств, колгоспів і установ.

Визнати доцільним створення постійних депутатських комісій в справах молоді у Верховній Раді СРСР, Верховних Радах союзних і автономних республік, крайових, обласних, окружних, міських і районних Радах депутатів трудящих.

10. Зобов'язати ЦК Компартій союзних республік, крайкоми, обкоми, окружки, міськомкомі, райкоми партії підняти рівень керівництва комсомольськими організаціями, справою комуністичного виховання підростаючого покоління. Глибше аналізувати повсякденне життя комсомольських організацій, процеси, які відбуваються в середовищі молоді, підтримувати і спрямовувати діяльність комітетів ВЛКСМ, не допускати при цьому дріб'язкової опіки і регламентації, застерігати їх від помилок, вчити переборювати труднощі, йти в ногу з життям. Партійні комітети повинні постійно координувати

діяльність усіх відомств і організацій, покликаних займатися вихованням молоді.

Звернути увагу на добір, розстановку і виховання кадрів комсомолу, підвищення їх марксистсько-ленінського загартування, зміцнення партійного ядра в комсомольських організаціях. Починаючи з цього року, організувати регулярну перепідготовку комсомольських працівників на базі ВПШ при ЦК КПРС, вищих партійних шкіл і курсів при обкомах, крайкомах партії та ЦК Компартій союзних республік. Вважати за потрібне створити при ЦК ВЛКСМ Вищу комсомольську школу. Ввести в практику роботи райкомів, міськомкомів, окружкомів, обкомів, крайкомів партії, ЦК Компартій союзних республік регулярне скликання нарад комсомольського активу для інформування їх у найважливіших питаннях політики партії і уряду, міжнародного становища, а також для обговорення питань роботи комсомолу. Сміливіше висувати комсомольців, комсомольських працівників і активістів, які добре зарекомендували себе, на самостійну господарську й адміністративну роботу, до правлінь колгоспів, до Рад депутатів трудящих, виборних органів партійних, профспілкових та інших промислових організацій.

ЦК КПРС висловлює впевненість у тому, що комсомольці, наша славна молодь усім серцем сприймуть завдання, які висуває партія. Ідучи назустріч ювілеєві ВЛКСМ і 100-річчю з дня народження Володимира Ілліча Леніна, юнаки і дівчата ще вище піднесуть трудову і політичну активність, тісніше згуртують свої ряди навколо Комуністичної партії, самовіддано працюватимуть на благо комунізму, на благо радянського народу.

ПЕРШИЙ САМОСТІЙНИЙ

ток і хлопчиків — таких схожих і разом з тим таких різних.

А поки що педагогічна практика. Перший самостійний урок. З ним у Сергія Калитко зв'язано чимало переживань, тривог. Здається все знаєш, але все-таки в учительській тремтливими руками перегортаєш кон-

спекти, які тепер стали такими потрібними (фото 1). В голові з'являється думка: «А раптом провал?». Але ти ж майбутній вчитель, на твоєму шляху вже були труднощі і ти їх же долав. І, стараючись не хвилюватися, ти зайдеш до класу — в 9-й «В».

А як важливо перед своїм самостійним уроком прислухатись до поради досвідченого педагога (фото 2).

В цей же час твої учні також не витрачають даремно часу. До дзвоника залишилось ще декілька хвилин і можна

повторити дати і послідовність подій.

Урок починається з опитування. Кого б викликати? Один вивчив урок і не боїться, а інший — сидить як на голках, а в голові одна думка: «Кого ж викличуть?».

Опитування закінчено. Тепер починається для Сергія відповідальний момент — розповісти інтересно, жваво новий матеріал. А це нелегке завдання!

Он для тієї дівчини, що сидить за першою партою, Сергій це відчуває, історія — це захоплююча подорож у світ віків. А ось цього білявого хлопчину ще тільки треба буде захопити. Але таких, на щастя, мало. Для багатьох історія — захоплюючий предмет. Уважно слухають учні свого молодого вчителя (фото 3).

Швидко пролетів час. Закінчилися 45 хвилин самостійної педагогічної діяльності. Тепер можна сісти за парту, послухати уважно свого товариша, спокійно зважити і оцінити свій перший самостійний урок.

В істориків йде педагогічна практика — важка, відповідальна, але й разом з тим і захоплююча пора...

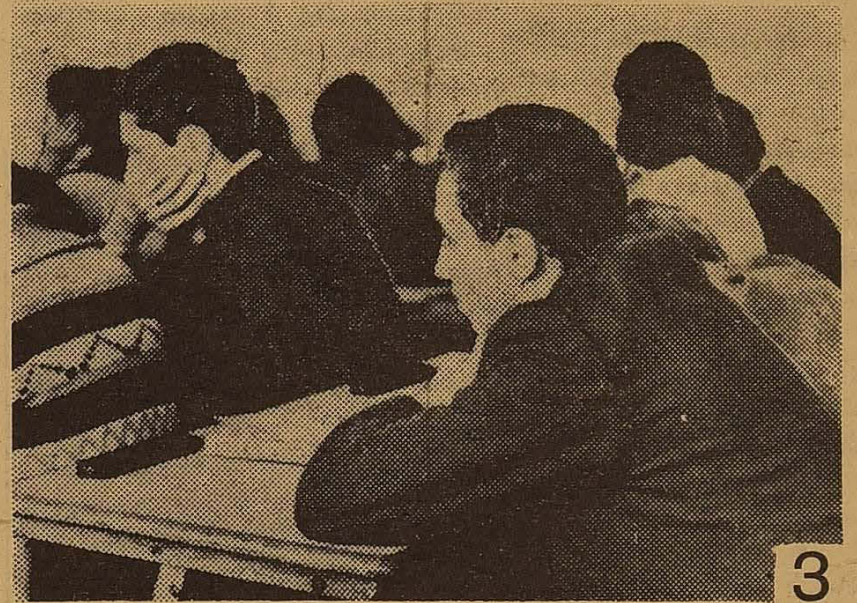
Г. МЯГКОВ.
Фото автора.

В істориків йде педагогічна практика — важка, відповідальна, але й разом з тим і захоплююча пора...

В істориків йде педагогічна практика — важка, відповідальна, але й разом з тим і захоплююча пора...

В істориків йде педагогічна практика — важка, відповідальна, але й разом з тим і захоплююча пора...

ОСТАННІЙ рік лекцій, семінарів, сесійних хвилювань. Попереду — самостійна педагогічна діяльність. Скільки буде

зв'язано з нею радощів, переживань, труднощів і, напевне, безсонних ночей. Адже ти відповідатимеш за десятки дівча-

ПРОПАГАНДИСТИ ЗНАНЬ

Представники нашого університету — члени твариства «Знання» активно пропагують видатні досягнення СРСР в науці та техніці. Вже стали традиційними виїзди наших вчених на заводи, фабрики, в райони Одещини.

Нещодавно знову відбувся такий «День науки» в Роздільнянському районі. Цей виїзд було присвячено славному ювілею ВЛКСМ. І ті, хто виступив з доповідями та лекціями, і ті, хто прийшов їх послушати, були, в основному, люди молоді.

Старший науковий співробітник Г. Черемесюк виступив з лекцією про напівпровідники і їх застосування в сільському господарстві, Науковий співробітник т. Стасенко розповів про нові джерела світла; аспірант Ю. Романов — про досягнення в освоєнні космосу.

З інтересом була сприйнята лекція т. Подгорського «Радіолокаційна астрономія» і т. Ташеева — «Оптичні квантові генератори».

Науковий співробітник В. Смирнов назвав свій виступ «Всесвіт і розум», а науковий співробітник П. Смирнова — «Метеори та метеорити».

Про напівпровідникові перетворення променевої енергії розповів слухачам асистент Л. Прокопович.

«День науки» в Роздільнянському районі Одеської області пройшов організовано, інтересно, з великою користю і для лекторів, і для слухачів.

В МІСТІ І НА СЕЛІ

В ДРУГІЙ половині XIX століття в Росії й на Україні капіталізм став основною соціально-економічною формацією. Розвиток капіталізму в промисловості й сільському господарстві зумовив дальшу класову диференціацію суспільства в місті й на селі. Тяжке економічне становище, політичне й національне безправ'я трудящих сприяли розвиткові революційно-демократичного руху й гострої класової боротьби. За таких умов російська й українська літературні мови збагатились великою кількістю нових слів, передусім із суспільно-політичної лексики. Деякі з цих нових слів ми далі й будемо коментувати. У цьому етюді ми подамо етимологічний коментар тільки до слів експлуатор, глитай, куркуль.

Слово експлуатор у значенні «хазяїн засобів виробництва, що привласнює собі плоди чужої праці» почало вживатись в українській літературній мові в 70 рр. XIX ст. Так, М. Драгоманов у 1878 році в журналі «Громада» № 1 писав: «На Україні панував такий лад, де заможний експлуа-

татор замалим не верхи їздить на убогому працівникові».

Слово експлуатор у наведеному вище значенні зайшло в російську й українську мови з французької.

Давно вже помічено, що коли в ту чи іншу мову заходить якое іншомовне слово, то в цій мові обов'язково утворюються рідномовні йому відповідники. І в українській літературній мові в 70 рр. у значенні експлуатор стали вживатись нові слова — визискувач і корисник.

Селянство своїх визискувачів найчастіше називало глитай чи куркуль. Слово глитай етимологічно зв'язане з праслов'янським словом глѣтати — «пожирати, ковтати», яке в українській мові стало звучати як глитати. Від основи дієслова глитати з допомогою суфікса — АЙ і утворилось слово глитай у значенні «пожирач чужої праці, експлуатор».

У кінці XIX — на початку XX ст. у значенні «глитай» в народній мові могло очевидно вживатись і слово куркуль. Проте в українській літературній мові воно поча-

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

НЕЩОДАВНО на філологічному факультеті відбувся вечір, присвячений 70-річчю від дня народження Христо Смирненського — основоположника соціалістичного реалізму в Болгарії.

Для вшанування пам'яті видатного земляка до нас завітали консул Болгарії в Одесі Арсен Георгієв і віце-консул БНР Анка Дмитрова.

З вступним словом про болгар-

ського письменника виступив доцент Б. О. Шайкевич. Він докладно розповів про життєвий та творчий шлях Христо Смирненського, про вплив Великої Жовтневої соціалістичної революції на його творчість, охарактеризував ряд віршів поета, присвячених робітничому рухові і Радянській Росії.

Силу поезії Х. Смирненського присутні відчували у віршах митця, що їх болгарською та в перекла-

дах на українську та російську мови зачитали студенти театрального училища та університету.

На вечорі зі словом про Христо Смирненського виступив консул БНР в Одесі Арсен Георгієв, який з 20-х років йшов у життя з рядками віршів видатного митця. Свої переклади молодих болгарських поетів зачитав одеський поет В. Мороз.

Лариса ДУЗЬ.

СЛОВО ПРО СЛОВО

ло вживатись тільки після Жовтня як відповідник до російського слова кулак.

В літературі існують такі пояснення етимології слова куркуль: 1. У тюрських мовах засвідчене слово куркулик у значенні «страховище». Слово це могло зайти в українську мову, набувши в ній значення «визискувач», який для експлуатованого селянства дійсно був справжнім страховищем.

2. У латинській мові є слово куркуліо — «хлібний жучок», «шкідник, паразит». Можливо, що слово куркуль є переосмислене латинське слово куркуліо з виразним соціальним, класовим забарвленням.

3. Східним слов'янам давно вже був відомий хижий птах з родини соколиних — кречет. В українській мові засвідчене слово куркувати, що характеризує крик хижак-кречета. Можливо, що від основи дієслова куркувати — «курку-» за допомогою суфікса — ЛЬ і утворилась назва сільського хижак-глитая куркуль.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.

ПРИСВЯЧЕНИЙ ЮВІЛЕЮ

20 ЖОВТНЯ 1968 РОКУ

В ПАРКУ ІМЕНІ ЛЕНІНА

ВІДБУДЕТЬСЯ КРОС,

ПРИСВЯЧЕНИЙ 50-РІЧЧЮ ВЛКСМ.

В кросі братимуть участь студенти всіх курсів і факультетів. Факультет — переможець кросу нагороджується кубком. Факультети, які займуть друге та третє місце будуть нагороджені дипломами.

Студенти і студентки, які займуть в кросі в особистому заліку перше, друге та третє місце будуть нагороджені грамотами та цінними подарунками.

Початок змагання о 10-й годині ранку.

ВСІ НА КРОС!